

Nowina

czasopismo północnej części wojew. śląskiego

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.

Cena numeru 20 gr.

WYCHODZI W KAŻDĄ ŚRODĘ i SOBOTĘ

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: TARNOWSKIE GÓRY, RYNEK 13. — TEL. 1034

REKLAMY:
0,20 zł za 1 łam. wiersz mm
OGŁOSZENIA
według umowy.

Rok III

Tarnowskie Góry, dnia 10 kwietnia 1932 r.

Nr. 29.

Likwidacja hurtowni tytoniowych.

W celu powiększenia wpłat budżetowych, monopol tytoniowy zarządził zmniejszenie od 1 kwietnia rb. prowizji otrzymywanej przez hurtownie tytoniowe. Zmniejszenie to jest bardzo znaczne i wynosi w wielu wypadkach aż 50 procent dotychczasowej wysokości. Zarządzenie to jest tylko wstępnym i przejściowym etapem do stopniowego likwidowania prywatnych hurtowni tytoniowych, gdyż wedle wiadomości ze sfer zainteresowanych monopol tytoniowy zamierza stopniowo przejść wyłącznie na własne hurtownie. Pierwszym krokiem do tej etatyzacji jest dokonanie już wypowiedzenie koncesyj wielu hurtownikom i pozostawienie ich dotychczas w niepewności, czy wogóle mają zwinąć swoje przedsiębiorstwa, czy też przejściowo będą musieli połączyć się we wspólną hurtownię. Zarządzenie monopolu tytoniowego wywołało wśród hurtowników niezwykle poruszenie, powiększone tajemniczością dalszych decyzji, wydawanych przez wiceministra Jastrzębskiego.

Z konfer. b. premierów.

Lwów, 7. 4. „Chwila” donosi, że na poprzedniej konferencji w Spale przemawiali p. Prezydent oraz pp. Prystor Sławek i Świtalski, a 20 bm. mieli przemawiać pp. Bartel i Zawadzki. Bartel miał ułożyć kwestionariusz i domagać się odpowiednich informacji z min. skarbu.

O nacjonalizację kopalń.

Bruksela. (PAT.). Międzynarodowy komitet górników postanowił wystosować odezwę do robotników i górników wszystkich krajów, domagając się nacjonalizacji wszystkich kopalń, zbiorowej ich eksploatacji oraz 40-godzinnego tygodnia pracy, w celu zwalczania kryzysu bezrobocia.

Komitety do spraw finansowo-rolnych.

W wykonaniu uchwały rady ministrów z dn. 7 bm., powołano do życia pod przewodnictwem właściwych wojewodów wojewódzkie komitety do spraw finansowo-rolnych w Krakowie i Brześciu n. Bugiem. Komitety wojewódzkie podlegać będą bezpośrednio centralnemu komitetowi w Warszawie przy min. rolnictwa. Organami wykonawczymi wojewódzkich komitetów do spraw finansowo-rolnych będą biura wojewódzkie do spraw finansowo-rolnych z sekretarzami na czele. Takie komitety powstają i w pozostałych województwach R. P.

Zgon 108-letniej jawanki.

Bandoeng (Jawa). (PAT.) „Djokjassche Dagblad” donosi: Ostatnio zmarła w Djokji wdowa Ch. Kiemont, która żyła sto osiem lat. Zmarła była jawanką chrześcijanką, urodz. w r. 1823, 21 grudnia. Na Jawie, gdzie przeciętny okres życia ludzkiego jest znacznie krótszy niż w Europie, osiągnięcie tak podeszłego wieku uważane jest za wydarzenie niezwykle.

Rząd pruski w walce z hitlerowcami Min. Severing o zarządzeniach w stosunku do narodowych-socjalistów.

Berlin, 7. 4. (PAT.) Minister Severing udzielił prasie wyjaśnień w sprawie zarządzeń w stosunku do nar. socjalistów.

Ogłoszone ostatnio dokumenty o przygotowaniach ich szturmówek do puczu, charakteryzują — zdaniem Severinga — metody akcji hitlerowców, polegające z jednej strony na zbrojeniu własnych oddziałów, z drugiej na wnoszeniu rozkładu i rozprzężenia w szeregi administracji państwowej, policji i wojska.

Głosy prasy niemieckiej o wynikach rewizji w lokalach hitlerowców.

Berlin, 7. 4. (PAT.) Ogłoszenie materiałów skonfiskowanych przy rewizjach w kwaterach szturmówek narodowych socjalistów wywołało w prasie niemieckiej silne wrażenie.

„Berliner Tageblatt” stwierdza, że opublikowanie dokumentów ujawnia niebezpieczny udział oficerów byłej armji cesarskiej w służbie Hitlera. — Generałowie i oficerowie Wilhelma rozwijają w szeregiach hitlerowców tę

Severing zapowiedział, że rząd nie omieszką wyciągnąć jak najdalej idących konsekwencji, jest bowiem nie do pomyślenia, aby pod płaszczykiem ruchu politycznego tworzyć armję prywatną, zagrażającą nie tylko wewnętrznej ładowi w państwie, ale mogącą narazić kraj cały na niebezpieczeństwo zewnętrzne. Ze stanowiskiem rządu pruskiego solidaryzują się również rządy innych krajów związkowych, jak Badenia, Bawaria, Wirtembergja, Saksonja i Hesja.

samą działalność, jaką uprawiali w czasie wojny i przed wojną.

Zdaniem „Vorwärtsu” na uwagę zasługuje agitacja, jaką nar. socj. prowadzą na pograniczu wschodnim Rzeszy szerząc panikę zapomocą alarmów o rzekomem niebezpieczeństwie inwazji polskiej.

„Germanja” wzywa rząd Brüninga do energicznych zarządzeń przeciwko awanturniczemu planom nar. socj.

Kryzys w ośrodkach przem.

Katowice, 7. 4. Dyrekcje hut cynkowych na Śląsku wypowiedziały z dniem 20 kwietnia pracę wszystkim robotnikom, o ile hutnicy nie zgodzą się dobrowolnie na 12-procentową obniżkę. Gdyby się robotnicy sprzeciwiali, przemysłowcy zagrozili unieruchomieniem wszystkich hut cynkowych.

Katowice, 7. 4. W kopalni „Maks” w Michałkowicach na Śląsku, która dotąd nie przeprowadzała żadnych redukcji, od 15 bm. będzie zwolnionych 350

robotników. Ze względu na wypowiedzenie pracy urzędnikom można się spodziewać, że również reszta załogi w liczbie około 600 osób będzie w przyszłym miesiącu zwolniona.

Dyrekcja westenowskiej fabryki naczyń emaljowanych w Olkuszu zamyka od 18 bm. fabrykę z powodu braku zamówień. Wskutek zamknięcia zakładów traci pracę 1309 robotników.

—:—

Oplaty od samochodów i motocykli na rzecz „funduszu drogowego na rok 1932-33.

Ukazało się rozporządzenie Rady ministrów, ustalające na rok 1932-33 wysokość opłat (podatku) od pojazdów mechanicznych na rzecz t. zw. „funduszu drogowego”. Oplaty te są następujące:

- 1) od samochodu osobowego do własnego użytku — po 40 zł. od każdego 100 kg. wagi własnej samochodu;
- 2) od autobusów — po 36 zł. od każdego 100 kg. wagi własnej;
- 3) od dorózki samochodowej (taksówki) — po 35 zł. od każdego 100 kg. wagi własnej;
- 4) od samochodu ciężarowego lub traktora, służącego do własnego użytku — po 32 zł. od każdego 100 kg. wagi własnej;
- 5) od samochodu ciężarowego lub traktora, użytkowanego w celach zarobkowych — po 40 zł. od każdego 100 kg. wagi własnej;
- 6) od motocyklu bez przyczepki po 50 zł. od sztuki;

7) od motocyklu z przyczepką oraz od trzykołowych pojazdów mechan. (cyklonetek) — po 75 zł. od sztuki

Przy obliczaniu wagi pojazdów mechanicznych nie uwzględnia się ilości do 50 kg. włącznie, a ilości większe niż 50 kg. liczy się za 100 kg.

Dla pojazdów mechanicznych i przyczepek na kołach na pełnych obręczach gumowych podwyższa się stawki o 50 proc., zaś na kołach i obręczach żelaznych — o 100 proc.

Od pojazdu mechanicznego, posiadającego różne typy obręczy, pobiera się stawki według typu obręczy, podlegającego wyższej opłacie.

Oplaty od samochodów zostały znacznie niższe w porównaniu z ustaleniami w zeszłym roku. Oplaty od motocykli pozostały bez zmiany.

—:—

Doniosłe ulgi podatkowe dla rolnictwa.

Dnia 5 b. m. odbyła się pod przewodnictwem p. wicepremiera Zawadzkiego konferencja z udziałem wiceministra skarbu Starzyńskiego i wiceministra reform rolnych Karwackiego w sprawie ulg oraz płatności podatkowych dla rolnictwa.

Zgodnie z uchwaloną przez sejm ustawą o spłacie zaległości podatkowych oraz rozporządzeniem ministra skarbu do tej ustawy — będą one ogłoszone w najbliższych dniach.

Rolnicy, których zaległości narosły do dnia 1 października 1931 r. nie powstały wskutek jawnej złej woli, otrzymają prolongatę do dnia 15 sierpnia 1933 roku. Co się tyczy zaległości podatku gruntowego za drugą ratę 1931 roku, to ulgi, których możliwość przewiduje rozporządzenie, będą mogli otrzymać tylko ci rolnicy, którzy bezzwłocznie uiszcza pierwszą ratę podatku gruntowego za 1932 rok, w przeciwnym razie zaległości będą ściągane natychmiast.

Co to oznacza?

Oznacza to, iż

w łonie rządu zapadła decyzja rewizji systemu podatkowego.

Zarządzenie powyższe, jak nas informują, ma również na celu przeciwdziałanie psychozie antipodatkowej, w dalszych zaś konsekwencjach obronę równowagi budżetowej. Oczywiście rząd w trosce swej o budżet nie może się ograniczyć wyłącznie do tego rodzaju zarządzeń, ułatwiających płatnikom uiszczanie aktualnych należności.

Postępująca naprzód akcja w kierunku reorganizacji administracji ma również na celu obronę równowagi budżetowej.

W najbliższych dniach, najpóźniej w ciągu tygodnia, jak się dowiadujemy, opublikowane zostaną zamknięcia budżetowe.

Jak się również dowiadujemy, **deficyt za rok budżetowy wyniesie 220 milionów,**

a więc będzie on się obracał w granicach przewidzianych z góry przez ministerstwo skarbu.

O jakich zagadnieniach na nadchodzący okres mówią w miarodajnych kołach gospodarczych?

Mówią o niewłaściwym lokowaniu oszczędności przez społeczeństwo w walutach zagranicznych, o rozpoczęciu akcji budowy indywidualnych domów drewnianych i

o zahamowaniu wyjazdów zagranicę.

Ażeby urzeczywistnić te zagadnienia, nie myśli się bynajmniej w kołach miarodajnych o jakichś zarządzeniach restrykcyjnych. Zaznaczyć jednak należy, że wyjazdy zagranicę stanowią bardzo poważną pozycję w sensie ujemnym. — Mianowicie w roku 1930 wydano 104.870 paszportów zagranicznych. Licząc więc, że każda osoba wydała przeciętnie tysiąc złotych, okaże się, że w ten sposób uciekło z kraju 105 milionów złotych. W roku 1931 wydano 79.142 paszportów. Licząc również, że każda osoba wydała tysiąc złotych, okaże się, że wypłynęło 79.2 milionów złotych.

Pzypomnienie płatnikom podatków.

Przypomina się płatnikom podatków bezpośrednich, że w miesiącu kwietniu 1932 roku płatne są następujące podatki:

- 1) do dnia 15 kwietnia 1932 r. państwowy podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w marcu b. r. przez przedsiębiorstwa handlowe I. i II. kategorii i przemysłowe I. do V. kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;
- 2) do dnia 15 kwietnia 1932 r. zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw w wysokości kwot, wymienionych w doręczonych nakazach płatniczych;
- 3) w czasie od 15 kwietnia br. począwszy państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1931 przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe oraz zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe, w wysokości kwot, wymienionych w doręczonych nakazach płatniczych;
- 4) do dnia 1 maja 1932 r. państwowy podatek dochodowy w wysokości połowy tej kwoty, która przypada od wykazanego w zeznaniu dochodu, osiągniętego w roku 1931 względnie połowy podatku, wymierzonego za poprzedni rok podatkowy, o ile zeznanie o dochodzie nie zostało złożone w terminie;
- 5) do dnia 7 kwietnia 1932 r. podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wraz z dodatkiem kryzysowym.
- 6) do dnia 15 kwietnia 1932 r. zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notariuszy i komorników sądowych w miesiącu marcu 1932 r.

Nadto płatne są wszelkie zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w kwietniu br. tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w omawianym miesiącu.

Urząd Stanu Cywilnego.

(od 1 4. do 7 4 1932 r.)

urodz. syn: starszy Posterunkowy Policji Wojewódzkiej Wincenty Sapa, — plutonowy zawodowy II pułku piechoty Michał, Karol Baziński, — kolejowy przodownik ślusarski Gerard, Feliks Paruzel, — zawiadowca odcinka drogowego Jan Rudek.

urodz. córka: sekretarz Sylwester Karch, — sztygar kopalniany Ryszard Potysz, — pracownik Józef Smolka pracownik kolejowy Teodor Nowak, — referent Spółki Brackiej Józef, Jan Harażim, — palacz Jan, Wilhelm Badura, kupiec Józef Misch, — asystent kolejowy Ryszard Paul.

śluby: pracownik, obecnie strzelec 11 pułku piechoty Henryk, Ernest Bartocha-Marja Dudkówna, muzyk przy 3 pułku ułanów Edward Ring-Jadwiga, Gertruda Mainkówna.

zgony: pracownik Józef Bochnia, (65 lat i 7 miesięcy) rolnik Ignacy, Adam Schydló, (69 lat i 2 miesiące) mechanik kolejowy Leon Michalik, (26 lat i 5 miesięcy,) mistrz krawiecki Wilhelm Kalitta, (59 lat i 9 miesięcy.) dziecko Józef Rudek (1 godz.)

Towarzystwo Polek urzędu w niedzielę począwszy od godz. 18-tej w Domu Ludowym tegoroczną święconkę. Uroczystość tą zaszczyty swą osobą p. Wojewoda Śląski jak również p. Starosta Korol z jego żoną małżonką.

Osiedliłem

się z dniem 1 kwietnia 1932 w Tarn. Górach i przyjmuję chorych (ubezpieczonych w Spółce Brackiej) codziennie od godz. 9—12 przedp. i od 2,30 — 4,30 popoł. w mieszkaniu przy ul. Krakowskiej (wejście przy ul. Staropocztowej 1)

Dr. med. Salicki Romuald.

Uwaga Rodzice!

Wpisy dzieci do szkół rozpoczynają się 18 kwietnia.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w okresie nadchodzącej wiosny wojewódzkie władze szkolne ogłosiły otwarcie wpisów szkolnych dla dzieci, które dotychczas do żadnej z publicznych szkół nie uczęszczały, a ze względu na swój wiek podlegają już obowiązkowi szkolnemu. Obwieszczenie władz szkolnych Województwa Śląskiego odnosi się do rodziców, których dzieci urodziły się w roku kalendarzowym 1926 w czasie od 1 stycznia do 31 grudnia 1926.

„Fachowe” wykonanie budowy oczyszczalni w Lasowicach.

Najrozmaitsze pogłoski krążą po naszym mieście a odnoszące się do wadliwego wykonania budowy oczyszczalni w Lasowicach. Mówi się, iż za kilka tygodni z całej oczyszczalni będzie jedynie rumowisko, mury już teraz zaczynają się walić. Wskutek tych pogłosek nasz przedstawiciel udał się na miejsce, celem osobistej przekonania się, aby móc przedstawić rzeczywisty stan rzeczy.

Stwierdzono, iż pogłoski dotyczące oczyszczalni niecałkiem są pozbawione prawdy. Oczyszczalnia znajduje się faktycznie po dwóch latach istnienia w opłakanym stanie. Budynek mieszkalny dozorczy, jak również wszystkie inne urządzenia budowlane znajdują się obecnie całkowicie w rozkładzie jak trup, który przez dwa miesiące pod słońcem leżał. Stwierdzamy, iż cegły zużyte do murów budynków są najlichszego gatunku, jakiego tylko sobie wyobrazić można. Silny wiatr wystarczy i krusząca się sama od siebie cegła poroznoszona będzie jako piasek w okolicy terytorjum oczyszczalni. Wszystkie mury są mocno popękane. Nic dziwnego, iż wtedy woda z gnilnika przez mury przesiąka. Wynikiem tego będzie, a stać się to może już w krótkim czasie, zawalenie się całego gnilnika. Sufit w hali maszynowej już poraz trzeci ulega reparaacji. Jest on tak świetnie „fachowo” wykonany, że stale runie z tegoż kawał muru na maszyny, czy też podłogę; oczywiście jest to związane

Wpisy dzieci urodzonych w tym roku będą odbywać się w kancelariach szkół powszechnych na terenie poszczególnych gmin i miejscowości. Wpisy rozpoczyna się dnia 18 kwietnia i trwać będą przez cały tydzień t. j. 19, 20, 21, 22 i 23 kwietnia br. Obowiązkiem wszystkich zainteresowanych rodziców jest spełnić swoją powinność obywatelską, narodową i rodzicielską oraz zgłosić swoje dziecko zaraz w pierwszym dniu wpisów do kancelarii właściwej szkoły powszechnej.

z niebezpieczeństwem dla życia tamt. pracowników. Obecnie budowniczy p. Güntzel usilnie pracuje nad przymocowaniem nowego sufitu, składającego się z mnóstwa dźwigarów oraz płyt heraklitowych. Wszystkie dotychczasowe tak zwane lepienie dziur nic nie pomoże, albowiem materiał zużyty na mury do oczyszczalni jest poniżej krytyki. Koszta tych ciągłych reperacji w oczyszczalni (mów zawalisko) a wybudowanej przez firmę Schalscha w r. 1929. są wysokie. Mamy nadzieję, że koszta reperacji, a mającego być nowo wybudowanego gnilnika, co jest koniecznością, poniesie firma Schalscha a nie tuł. obywatele.

Prawdopodobnie posiada Magistrat na zabezpieczenie weksle gwarancyjne na ogólną kwotę 80.000 złotych od firmy Schalscha. Oby ta kwota tylko wystarczyła na pokrycie chociażby najprymitywniejszych wydatków, powstałych z wadliwym wykonaniem naszej oczyszczalni. W każdym bądź razie pytamy się, kto odbierał wówczas materiał, przeznaczony do budowy oczyszczalni, jak cegły itd.? Kto dokonał odbioru budowy oczyszczalni? Gdzie są wszystkie czynniki odpowiedzialne za tak „fachowe” wykonanie oczyszczalni? Czy już wszyscy powymierali i nie będzie można ich pociągnąć do odpowiedzialności? Ale mówi się, „Pod rządami p. burmistrza Michatza” jest wszystko w najlepszym porządku.

Posiedzenie Rady Miejskiej

i dodatek reprezentacyjny p. burmistrza.

W czwartek dnia 14 kwietnia br. o godz. 17-tej odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej. Porządek dzienny obejmuje: Protokół z rewizji za miesiąc luty Główniej i Miejskiej Kasy, protokół z rewizji niespodziewanej, udzielenie absolutorjum rachunku rocznego, uchwała w sprawie przelania funduszów, uchwała w sprawie przelania nadwyżek bilansowych, zaciągnięcie długotermin. pożyczki, uchwała dot. poborów dodatków komunalnych do państw. podatku dochodowego, i sprawy urzędnicze, które obradowane będą na tajnym posiedzeniu. Najważniejszy punkt porządku dziennego, zdaje się, jest punkt ostatni, albowiem dotyczy on kosztu reprezentacyjnego p. burmistrza Michatza, który takowe pobiera w wysokości aż 500-zł. miesięcznie. W obecnym ciężkim kryzysie gospodarczym jest to szalony wydatek dla tut. miasta i dziwić należy się, iż w roku 1926 znaleźli się polscy panowie radcowie, którzy ten dodatek w tej wysokości uchwalili. Dziś jeszcze pozostaje to zagadką, co tych panów wówczas do tego skłoniło. Przy angażowaniu p. Michatza na stanowisko burmi-

strza ówczesna Rada Miejska (większość niemiecy) uchwaliła ten dodatek w wysokości 3.000 marek, co w.łosi obecnie około 120 do 125-zł. miesięcznie. Ten dodatek reprezentacyjny został zaaprobowany przez Regierungspräsidenta w Opolu. Nic nie będziemy mieli przec. temu, jeżeli p. burmistrzowi Rada Miejska pozostawi ten pierwotny dodatek reprezentacyjny, uchwalony w roku 1921. Biorąc pod uwagę obecny opłakany stan finansowy naszego miasta, słusznie wywodził radny p. dyrektor Cieślński, iż dodatek, pobierany przez p. Michatza należy znieść a raczej pieniądze te zużyć należałoby na inne cele humanitarne.

Radni miasta winni wiedzieć, iż p. burmistrz Michatz ma jeszcze jedno źródło dochodu jako członek Rady Wojewódzkiej w Katowicach, gdzie zatrudniony jest w każdym tygodniu przez 2 do 3 dni, a więc już z tego powodu dodatek reprezentacyjny należałoby całkowicie skreślić. Jeżeli ktoś z członków Rady Miejskiej jest innego zdania, to ten zarzut, który ich spotka ze strony tuł. obywateli, iż pracują oni na zgubę miasta, będzie słuszny i uzasadniony.

przy ul. Krakowskiej, natomiast w budynku miejskim, (pod laubami) gdzie się obecnie mieści P. K. U.

Komuniści na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym w Tarnowskich Górach.

W ubiegły wtorek odbyła się przed Wydziałem Karnym Sądu Okręgowego w Tarnowskich Górach rozprawa prze-

ciw Łokciowi i Tow. z Wielkich Piekar, oskarżonym o przynależność do komunistycznej partii polskiej, oraz o rozpowszechnianie ulotek treści podburzających. Na ławie oskarżonych zasiadło 10 młodocianych komunistów. Jako świadków przesłuchano 37 osób. W toku rozprawy oskarżonym nie zdołano udowodnić przynależności do partii komunistycznej i zasądzone ich jedynie za kolportaż nielegalnych druków od 2 do 5 tygodni każdego. W związku z tą rozprawą władze zostały zawiadomione, że w czasie rozprawy ma być na sali sądowej, czy też w gmachu urzędowa demonstracja. Dzięki zaostrożonej obserwacji policyjnej zatrzymano o godz. 20,30 przed gmachem Sądu Henryka Martelika z Roźdzenia, przy którym podczas rewizji osobistej znaleziono trzy naboje górnicze. Zachodzi podejrzenie, że Martelik stał w ścisłym kontakcie z zasądzonymi komunistami.

Porządek nabożeństw kościelnych (od 10 kwietnia do 13 kwietnia 1932 r.)

Niedziela o godz. 6,15 msza św. o godz. 8,30 w int. Stow. Młodzieży; o godz. 10 w int. Kongr. Mar. (niem.); o godz. 11,30 Parafjalna.

Poniedziałek o godz. 6,15 za nowożeńców Bomski-Adamus; o godz. 7,15 za d. śp. Karola Klugiego; o godz. 7,45 za roczne dziecię Edwin Schnura (niem.)

Wtorek o godz. 6,15 za d. śp. Augustyna Langerę i rodziny (niem.) o godz. 7,15 za zmarł. Rozalję Weprzowski. Środa o godz. 6,15 msza św. o godz. 7,15 za d. śp. Katarz. Olesz zam. przez Kongreg. Marjańską (niem.) 8 w kaplicy św. Józefa: Na cześć św. Józefa.

Skutki wygórowanych opłat szkolnych.

Z powodu małej liczby uczniów zamknięto 8-kl. gimnazjum w Lubartowie. Kilku profesorów z tegoż zostało zredukowanych. Sytuacja finansowa krakowskiego fryzjera Sławińskiego nie pozwoliła mu na kształcenie syna, którego z powodu zalegania z opłatą szkolną zwolniono z gimnazjum. Chcąc wyjść w posiadanie na te cele gotówki, Sławiński stał się zbrodniarzem. W różnorodny sposób wymuszał pieniądze. Abstrahując powyższe, stanowczo twierdzić należy, iż obecne opłaty szkolne w stosunku do zarobków czy to urzędniczych, jak też robotniczych są zbyt wygórowane. Ulec one muszą i to jaknajprędzej rewizji, bo inaczej, o czym już kilkakrotnie pisaliśmy, znajemy się w tem położeniu, że 50 proc. wszelkich szkół średnich będzie zamknięto a wielką ilość nauczycieli zobaczymy jako bezrobotnych na bruku.

Najłatwiej, najkorzystniej i najpewniej umieścisz swe oszczędności w złotych w Miejskiej

Kasie Oszczędności w Tarnowskich Górach (Ratusz)

która przyjmuje wkłady oszczędnościowe już od 1. złotego, płaci wysokie odsetki oraz zapewnia najściślejszą tajemnicę.

Za pewność wkładów ręczy Miasto całym swym majątkiem i dochodami.

Wkłady markowe Kasą tutejszą prze-wartościowała w wysokości 25 procent.

Dekoracja zasłużonych działaczy. Dnia 5 bm. udekorowani zostali osobiście przez p. Starostę Korola bronzowym Krzyżem Zasługi pp. August Czaja adjunkt kancelaryjny, Stolfig Józef ekspedjent pocztowy, Korzuszek Jakób pomocnik kowalski, Skwara Seweryn st. nadzorca przewodów, Poloczek Alojzy st. asystent. Przy dekoracji byli obecni przełożeni udekorowanych w osobach pp. dyrektora Prusa, naczelnika Szymberskiego, i naczelnika Pogorzelskiego.

Najkorzystniejsze źródło zakupu obuwia

Konfekcji męskiej i bielizny
Bardzo wielki wybór w ubraniach dziecięcych.

Stanisław Kuchlewski,

Tarn. Góry, ul. Krakowska 18. Tel. 295

Z pow. Tarn. Gór.

Repty Nowe. Dnia 3 bm. odbyło się na sali p. Golusa przedstawienie teatralne pt. „Macocho” urządzone przez miejscowe Tow. Wincentego à Paulo.

Sztuka udała się bardzo dobrze dzięki staraniom pracowitej pani przewodniczącej Królowej. Sala była przepełniona po brzegi. Czysty zysk w kwocie 200-zł. przeznaczono dla biednych komunikantów.

Repty Nowe. Onegdaj założono w Reptach Nowych Towarzystwo Polek. Nowy zarząd wybrano w osobach, pp. Matłokowa prezeska, Waliskowa wiceprezeska, Grackowa skarbniczka.

Repty Nowe. W ubiegłym tygodniu wykryto w restauracji p. Cempulika prze-funkcjonariuszów Straży granicznej magazyn przemycanych pomarańczy.

Pniowiec. W dniu 3-go kwietnia b. r. odbyło się na sali Pana Burzyka zebranie miejscowej grupy Powst. Śl. Przybyło przeszło 60 członków. Pomiędzy innymi wybrano komitet mający się zająć uroczystością w dniu 3-go maja b. r. Na przedostatnim zebraniu wybrano w skład zarządu: jako Prezes Pan Sowa Ignacy, zastępca Jan Hakuba, sekretarz Kurek Ignacy, zastępca Wieskowski Syl. skarbnik Zuber Jan. Komisja rew. Jarzombek Stefan i Frohlik Franciszek komendant grupy Pasternak Karol.

Lasowice. Nasze S. M. P. dało się w bieżącym roku energicznie do pracy. Przed niedawnym bowiem czasem jak wiadomo urządziło z powodzeniem przedstawienie teatralne. Obecnie zaś założyło przysposobienie rolnicze i zorganizowało konkurs kukurydzowy. W konkursie tym weźmie udział 15 członków. W skład komitetu i sądu konkursowego weszli oprócz protektora tut. S. M. P. miejscowego przewiel. ks. prob. Fabisia kierownik szkoły Spałek, naczelnik pp. kierownik szkoły Spalek, naczelnik gminy Nowara, prezes S. M. P. nauczyciel Reginek, Wolny, Koloch, Pason, sen. i Pason jun., Kandziora Augustyn i Ficek.

Miasteczko. W ubiegłą niedzielę odbyło się na pięknie w kwiaty udekorowanej sali p. Zmija zabawa wiosenna miejscowego Tow. Śpiewu im. Sienkiewicza, podczas której przygrywała orkiestra p. Szendzielorza z Szarleja. Na program tej zabawy złożyły się m. i. występy śpiewu pod batutą p. Gsella, wybór „Miss Miasteczko”, pocztą Japońska, powitanie wiosny. Jako „Miss Miasteczka” wybraną została większość głosów p. Alojzja Dudzianka zaś jako wicemiss p. Rut Zmieszkołówna z Miasteczka. Wśród najlepszego nastroju zjawiała się na sali wiosna, przedstawiona przez panią Dyrgalakę, przybraną w białą suknię i ślicznie przystrojoną kwiatami, którą chór powitał pieśnią „Idzie wiosna”. Dalej chór wystąpił z utworami m. i. „Przyłecieli Sokolowie”, „Oj ziemio ojców”, i „Okolo mego ogródeczka”. Zabawa ta pod każdym względem udała się nadzwyczajnie ku chlubie naszego pracowitego zarządu i członków wspomnianego towarzystwa.

SZARLEJ | W. PIEKARY

Znany w tut. okolicy z czasów jego urzędowania jako naczelnik Urzędu Okręgowego p. Olszewski już nie piastuje to „wysokie” stanowisko. Urząd Okręgowy w Lublińcu, gdzie w ostatnim czasie p. Olszewski urzędował, został zlikwidowany. Czy p. Olszewskiemu już wiadomo, iż w niedługim czasie wako-wać będzie posada burmistrza w Szarleju?

Rozgrywki piłkarskie o mistrzostwo kl. B. Ligi grupy III na rok 1932.

10 bm.	K. S. Sparta	—	K. S. Bytków
17	„	—	„ Śląsk T. G.
24	„	—	„ Brzeziny Śl.
1 maja	„	—	„ Ruch Radz.
5	„	—	„ Jedność M.
22	„	—	„ Orkan W. D.
26	„	—	Unja Strzyb.

Kwartet rozgłośni katowickiej, angażowany z Kat. Związku Kobiet wystąpi z koncertem i śpiewem w dniu 17 bm. o godz. 19,30 w sali p. Kubańskiego.

Czysty dochód przeznacza się dla biednych dzieci przystępujących do I Komunii św.

Tarnowskie Góry, którym króluje tak przykładowa burmistrzowska para, są zaiste grodem wielce interesującym.

Tak kończy Polska Zachodnia swój artykuł o małżonce naszego pana burmistrza Michatza. Oczywiście P. Zach. ma rację. Przecież ktoś musi być w naszym mieście, który winien świecić dobr. przykładem swym ziomkom. Czy to nie jest bezczelność ze strony p. Michatza, że zwrócić się do polskiej instytucji społecznej w języku niemieckim i w dodatku żądać od tejże odpowiedzi na piśmie w języku niemieckim? Wszak p. Michatza korzysta chętnie z tego równouprawnienia. W następnych i ostatnich dwóch latach urzędowania jej zaczęto małżonka jako burmistrza w Tarnowskich Górach jaknajwięcej z tego

równouprawnienia będzie musiała użytek robić, albowiem czemś trzeba się kiedyś wykazać w Wrocławiu czy też Berlinie, iż w Tarn. Górach nadewszystko hodowano patryjotyzm niemiecki. Zaznaczyć wypada, iż przy sposobności nadesłanej korespondencji do Kasy Chorych wyszło na jaw, iż p. Michatza, która gorączkowo przestrzega swych uprawnień językowych, wogóle nie zameldowała swej służby w Kasie Chorych. Niechaj społeczeństwo jednakże nie idzie śladem p. Burmistrzowej, bo co p. Michatza wolno, to u innych uważane będzie jako przestępstwo.

Z Radzionkowa.

Przedłużenie godziny policyjnej w wyszynkach

podobno ma ulec zmianie. Pewien restaurator został rzekomo zawezwany do złożenia wniosku w tej sprawie do Urzędu gminnego, ale otrzymał zamiast przedłużenia skrócenie godziny policyjnej o godzinę i nakaz zapłacenia za to zezwolenie pewnej większej kwoty. Sprawa ta wymaga wyjaśnienia, aby inne wyszynki wiedziały, jak mają postępować.

Reperacja ul. Cmentarnej.

Dowiadujemy się z prasy, iż Zarząd gminy zamierza odstąpić od pierwotnego zamiaru przeprowadzenia gruntownej renowacji ulicy Cmentarnej, dawniejszej Macieja. Powodem jest rzekoma niechęć właścicieli gruntów do cofania płotów i oddania potrzebnych do budowy ulicy gruntów. Zwracamy odnośnym właścicielom zatem uwagę na to, iż należy oporne stanowisko zrewidować. W tej sprawie zawezwani byli na dzień 5-go bm. do urzędu gminnego właściciele gruntów przy ul. Cmentarnej, gdzie p. burmistrz obecnym wykazał, iż renowacja tej ulicy będzie kosztowała 27.000-zł., przeto urząd gminny nie może płacić właścicielom za odstąpienie gruntów, ale obiecuje im dać subwencje na budowę płotów. Na odcinku drogi Cmentarnej od p. Kalinowskiego do p. Bączkowieza zgodziła się na bezpłatne odstąpienie gruntów podpisani większość właścicieli, np. pp. Kalinowski, Toborowa, Bien, Wieczorek, Malok, Sowisto, Horzela, Sowiński, Nawrat, Ledwoń, Bączkowiez. Droga będzie 10 metrów szeroka, przeto i domy i posiadłości właścicieli przy ul. Cmentarnej uzyskają większą wartość.

Humor.

Wypracowanie szkolne 8-letniego Janka o Tarnowskich Górach.

Tarnowskie Góry to leżą koło Lasowic, ale one nie leżą, tylko stoją i to bardzo marnie. Ludność w Tarnowskich Górach to się składa z takich co się tu urodzili i takich co się tu zlecieli. Ci co się tu urodzili to się nazywają Haimatliche a ci co się tu zlecieli to jest wszystkie liche. -- Rolnictwo też nie jest u nas szczególnie, bo tu żaden nie sieje ani orze ale każdy chce zbierać i to obficie, młodzież zajmuje się ślifierstwem i lotnictwem, bo nie robi lno loto i szlifuje bruki po ulicy. Roślinność też u nas nie jest szczególna, bo tu nie rośnie, tylko długi, dziwne pretensje i protestowane weksle. Mamy w Tarnowskich Górach i stare hołdy a dojenie krów odbywa się w Kasie Urzędu skarbowego. Dalszy ciąg można usłyszeć w kawiarni „Polonia” gdzie się odbywają występy znanego naszego śląskiego humorzysty komika Józefa Raska, znanego z czasów plebiscytowych jako Kocynder. Już tylko parę dni, więc kto jeszcze nie słyszał naszego kocyndra, niech spiesz się do Polonji, gdzie przy wojskowej orkiestrze można spędzić mi-

Przemyt w samochodzie.

W dniu 5 bm. około godz. 13-tej przejeżdżający na przejściu granicznym w Kol. Wiktor samochód I. K. 98206 z Niemiec do Polski kierowany przez szofera Karola Michalskiego z Bytomia poddany został rewizji celny. Urzędnik celny p. Guzy zauważył, że w samochodzie jest coś z siedzeniami nie w porządku, wobec czego razem z kierownikiem urzędu p. Domagałą rozpoczęli szczegółową rewizję, wynik której był wprost sensacyjny. Szofer Michalski jak i właściciel samochodu obywatel niemiecki Leonhard Reinhold z Miechowit, jeszcze przed rozpoczęciem rewizji zapewniali urzędników, że nie przewożą absolutnie żadnych towarów, lecz niedługo gdy skonstatowano, że przemyt ukryty jest pod siedzeniami, szofer z obawy przed aresztowaniem zbiegł do Niemiec, zdołano jednak zatrzymać właściciela. W dalszym ciągu rewizji stwierdzono, że również i podłoga w aucie była podwójna, którą przemocą usunięto i wydobyto ukryty towar. Całe urządzenie w aucie świadczyło o tem, iż zostało specjalnie skonstruowane dla uprawiania przemytu, albowiem przechowane były w nim następujące towary 1.200 sztuk widelcy i noży metalowych pozłacanych, 110 kg. rożenek, 8 tarcz mosiężnych do zegarów, 4 wałki jedwabiu 267 intr. 2 blaszanki wanilji, (10 kg.) 2 worki mignadłów (10 kg.) 5 kg. kamieni do zapalniczek

Towar obliczono na przeszło 13.000 zł. prócz samochodu, który uległ również konfiskacie wraz z towarami. Właściciela samochodu Urząd Celny odstawił wraz z doniesieniem do Sądu Tarn. Górach.

Wpisy do państwowego gimnazjum żeńskiego.

Wpisy dla nowowstępujących uczennic do państwowego gimnazjum żeńskiego im. Jana Sobieskiego w Tarnowskich Górach od klasy I. do kl. VIII. rozpoczęły się w dniu 7. kwietnia i trwać będą do 30. kwietnia 1932r. Zgłoszenia przyjmuje dyrekcja tegoż gimnazjum w godzinach od 12-13 tej, przyczem przedkładać należy do klasy I. metrykę urodzenia, względnie chrztu, świadectwo szczepienia ospy, świadectwo szkolne z I. półroczu IV. kl. szkoły powszechnej. Taksa egzaminacyjna wynosi 10,-zł.

Wpisy do państwowego gimnazjum męskiego.

Począwszy od dnia 11. do 18. kwietnia br. przyjmuje dyrekcja państwowego gimnazjum męskiego im. Ks. Jana Opolskiego w Tarnowskich Górach wpisy do klas I-IV. codziennie od godziny 12-13-tej. Przy zgłoszeniach należy przedkładać metrykę urodzenia, wzgl. chrztu i świadectwo szczepienia ospy, oraz złożyć takse egzaminacyjną w wysokości 10 zł. Do klasy I. przyjmowana zostanie młodzież po ukończeniu 4 kl. szkoły powszechnej. która kończy 10 a nie przekroczy 12 lat życia w br.

Podziękowanie.

Za okazane nam liczne i serdeczne dowody współczucia z powodu zgonu nieodżałowanej pamięci naszego najukochańszego syna i brata

ip.

Leona Michalika

oraz za liczny udział w pogrzebie, za kwiaty i wieńce, w szczególności Przew. Ks. Wik. Brzozie, Tow. Gimn. Sokół, Zw. Zawod. Pracown. Kol., Krownym, Kolegom Zmarłego i wszystkim, którym oddali Mu ostatnią przysługę składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

W smutku pogrążona

Rodzina.

Tarn. Góry, dnia 8. IV. 1932 r.

Nieście

. pomoc
najbiedniejszym.

Abonujcie,
czytajcie
i ogłaszajcie się
w Nowinach.

le wieczór i zapomnieć o troskach dniennych. Początek programu o godz. 5 po poł.

Z Lublinieckiego.

Kalety. Oddział Celuzowy przy fabryce Natronag zostanie z dniem 10 bm. na przeciąg czterech tygodni zupełnie unieruchomiony. Wszystkim urzędnikom i pracownikom na ten czas wypowiedziano pracę.

Ukradli 15 tys. kilo nawozu. Po oderwaniu kłódki włamano się do magazynu Spółdzielnie „Zagroda” w Lublińcu, skąd skradziono około 15.000 kg nawozu sztucznego „fosfatówki” wart. 100 zł.

Skradli „Miljon”. Z podwórza Rzeźniczka w Lublińcu skradziono Miciowi Pawłowi z Lipia, rower męski marki „Milion” nr. 1314778 wartości około 150 zł.

Koszecin. Rada gminna uchwaliła wybudować 10 kl. szkołę powszechną. Wykonanie budowy powierzono p. bud. Marcinkowskiemu z Tarn. Gór.

Koszecin. Dotychczasowy naczelnik urzędu okręgowego p. Gajda został zwolniony z tego stanowiska.

ERIKA

mag. obuwia

Tarn. Góry, Krakowska 25

Tydzień pończoch!

Dziecinne pończochy
la flor we wszystkich
wielkośc. i kolorach

Damskie
pończoszki
jedwabne w wielu
odcieniach

Damskie pończoszki
— ogromnie trwałe —
docodziennego użytku

Damskie pończoszki
jedwabne — nasz
specjalny gatunek —
niezrównane w trwa-
łości

Męskie skarpetki,
najmodniejsze, trwałe,
w różnych deseniach

Para
Zł. 1.50

Para
Zł. 1.95

Para
Zł. 2.90

Para
Zł. 4.50

Para
Zł. 1.65

Kino „Nowości“

Od czwartku:
100% polski film dźwiękowy

ROK 1914... (Ułan i Panna)

Od piątku dnia 15-go kwietnia b. r.
przebieg sezonu

DWA SERCA BIJĄ W WALCA TAKT

W sobotę o godz. 3ciej
i w niedzielę „ 1,30

Dobry program dla młodzieży!

Poszukuję
natychmiast
maszynę do pisania.

Zgłosz. przyjmuje Red.

Emeryt

poszukuje mieszkania 1
lub 2 pokoje z kuchnią
od zaraz.

Zgłoszenia proszę kie-
rować do Redakcji.

Poszukuje się
umeblowanego pokoju z
całodziennym utrzyma-
niem.

Oferty uprasza się skła-
dać w Redakcji.

Chłopiec

z wykształceniem śred-
niem, do drogerji od zaraz
poszukiwany.

Oferty wraz z życiorysem
uprasza się składać w Red.

Restauracja i Kawiarnia „Polonia“

TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10
poleca dobrze pielęg. piwa tyskie, wina, wódki i likiery.
Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze.
ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.

Dziennie koncert orkiestry 3 p. ul.
od godz. 19,30 do 1,30.

W każdą sobotę i niedzielę **DANCING.**

Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp.

CENY ZNIŻONE. **W. Szczupakowski.**

Dobrze i tanio

zakupisz wędliny, mięso, tłuszcze itp. w firmie
Kazimierz Brzostowski, Tarn. Góry
Lubliniecka 6. —: Tel. 1008

SZUMKA

jest idealnym napojem, wyrabianym na
białym cukrze i z najszlachetniejszych
surowców, według długoletniej wypróbo-
wanej praktyki. Pobudza apetyt i jest pożywna

Drogerja „pod Bocianem“

WŁADYSŁAW SZULGIT

Tarnowskie Góry, ulica Krakowska 17
Telefon 72.

POLECA PO CENACH NISKICH:

Pokosty — farby — lakiery — pendzle!

Skuteczne środki trujące na
myszy i szczury

Mortaina tępi skutecznie szwaby, rusy i
wszelkie robactwo. — „Mola“ niszczy mole i
wszelkie owady pod gwarancją.
„Wywabi“ czyści wszelkie plamy

Nie przetrzymujcie oszczędności w skrytkach domowych, lecz składajcie je

w Komunalnej Kasie Oszczędności Pow. Tarnogórk.

w Tarnowskich Górach, gmach Starostwa

lub w Oddziale kasy w Radzionkowie (gmach Urzędu gminnego).

Wkłady przyjmowane są już od 1. złotego, za
wysokim oprocentowaniem. — Za złożone
wkłady oszczędnościowe gwarantuje powiat
tarnogórski całym swoim majątkiem nieru-
chymym i wpływami podatkowymi.

Godziny kasowe: w dnie powszednie od 8-13
przedpoł. i od 17-19 popoł. (tylko dla
wpłat).

w soboty i dnie przedświąteczne od
8-11 przedpoł.

Kasa załatwia wszelkie czynności bankowe. Sprzedaż i zakup walut zagranicznych.
Inkaso weksli. — Dyskont.

KOLEKTURA LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

Zastępstwa:

Banku Polskiego (dla inkasa weksli), Banku Gospod. Krajowego i Państwowego Banku Rolnego.
Konto P. K. O. Katowice 301.014. Telefony: 19, 50 i 59.

Feliks- hausen

Powszechnie wiadomem jest,
że koniaki i likiery
Fy. FEL. RUTKOWSKIEGO
są najlepsze i najtańsze.

Ex- quisit.

„SEDLACZKA“ specjalności

Stary Tarnowicki

Kochanka

Gabinet

powszechnie znane i lubiane są znakomite.

POPIERAJ

PRZEMYSŁ POLSKI!

Rzeźnictwo

w większej miejscowości na-
tychmiast tanio dowynajęcia.
Reflektujący tylko specjaliści mogą się zgłosić
w Redakcji Nowin.

Pierwszorzędne

wyroby mięsne i wędliny.

SPECJALNOŚĆ: mieszanka wędlin
dostarcza po cenach umiark. **JÓZEF DITTRICH,**
TARNOWSKIE GÓRY,
Kaczyńiec 22. — Tel. 1206

Na coś
zawsze się to przyda!

W każdym razie zaoszczędzi Pani
ładny grosz, biorąc Persilu stosowną
ilość, rozpuszczając go w zimnej
wodzie i gotując raz tylko, i to krótko.
Na 2½ do 3 wiader wody bierze się 1
paczkę Persilu! Persil to oszczędność!

Persil to Persil

Hurtown. Towary kolonialne Detalicz.

makę i krupy
dostarcza po cenach konkurencyjnych.

Fa. W. Borzucki.
Tarn. Góry. (pod laubami).

Nowouruchomiony tartak parowy
fabryka beczek i skrzyń
pod firmą

TONNEAU w Tarn. Górach w Karłuszow.

Telef. 78 (Carlschof)

sprzedaży w hurcie i det. wszelkie materj, drzewne,
kantówki, belki, krokwie, deski, fele
na ogrodzenie parkanów, oraz trociny
i drzewo opałowe

po cenach umiarkowanych
jak również przyjmuje się drzewo okrągłe do prze-
tarcia. (Lohnschnitt.)

Elektro-Radio

właśc. B. Spika

KRÓLEWSKA HUTA

ul. Sienkiewicza — Róg Kazimierza 7.

Telefon 1505.

poleca po najniższych cenach
amerykańskie i europejskie odbiorniki
radjowe do sieci na baterje, głośniki,
anody i akumulatory
oraz bogaty skład wszelkiego radjosprzętu.

Reparacja i przebudowa wszelkich
typów odbiorników szybko i tanio.

Magnesowanie i reparacja słuchawek i głośników
oraz wykonanie wszelkich innych prac radjo- i
elektrotechnicznych.

Solidna, tania a przytem fachowa obsługa

Fabryka wyrobów cukierniczych i czekoladowych

J. L. Markowicz

Tarn. Góry
Tel. 1136

poleca swe wyroby w dużym wyborze w
pierwszorzędnych gatunkach i po cenach
najniższych.